

Sygn. akt IV KK 21/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Przemysław Kalinowski

SSN Andrzej Ryński

Protokolant Małgorzata Gierczak

w sprawie **A. B.**

skazanego z art. 207 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 6 lutego 2019 r.

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości–Prokuratora Generalnego
na korzyść skazanego,

od wyroku Sądu Rejonowego w T.

z dnia 19 kwietnia 2018 r., sygn. akt II K [...],

**uchyła zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o
karze łącznej ograniczenia wolności (pkt V wyroku) i w tym
zakresie sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w T.
do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w T. z dnia 19 kwietnia 2018 r., sygn. akt II K [...], A. B. został skazany za przestępstwo określone:

- w art. 207 § 1 k.k. na karę 8 miesięcy ograniczenia wolności, polegającej na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 godzin w stosunku miesięcznym;
- w art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności, polegającej na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 godzin w stosunku miesięcznym;
- w art. 190 § 1 k.k. na karę 3 miesięcy ograniczenia wolności, polegającej na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 godzin w stosunku miesięcznym;
- w art. 217 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 3 miesięcy ograniczenia wolności, polegającej na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 godzin w stosunku miesięcznym.

Na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. oraz art. 86 § 1 i 3 k.k. w miejsce ww. kar jednostkowych Sąd Rejonowy wymierzył skazanemu karę łączną w wymiarze 2 lat ograniczenia wolności, polegającej na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 godzin w stosunku miesięcznym.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w dniu 27 kwietnia 2018 r.

Od tego orzeczenia kasację na korzyść skazanego, w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej ograniczenia wolności, wniósł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, który podniósł zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisu prawa karnego materialnego – art. 86 § 1 k.k., sprowadzającego się do orzeczenia wobec A. B. kary łącznej 2 lat ograniczenia wolności, polegającej na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 godzin w stosunku miesięcznym w sytuacji, gdy sąd objął węzłem kary łącznej cztery kary jednostkowe ograniczenia wolności w wymiarze 8 miesięcy, 6 miesięcy, 3 miesięcy i 3 miesięcy, a tym samym orzekł karę łączną poza granicami określonymi w wyżej wskazanym przepisie, powyżej górnego progu wyznaczonego wymiarem sumy orzeczonych kar jednostkowych.

Na podstawie tak sformułowanego zarzutu skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w T. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co uprawniało do jej rozpoznania na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zgodnie z art. 86 § 1 k.k. sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak – w wypadku kary ograniczenia wolności – 2 lat. Wobec wymierzenia skazanemu kar jednostkowych ograniczenia wolności w wymiarze: 8 miesięcy, 6 miesięcy, 3 miesięcy i 3 miesięcy, dopuszczalne było wymierzenie w niniejszej sprawie kary łącznej ograniczenia wolności od 8 miesięcy (wymiar najsurowszej kary jednostkowej) do roku i 8 miesięcy (suma tych kar). Tymczasem Sąd Rejonowy w T. orzekł karę łączną 2 lat ograniczenia wolności, wykraczając poza wysokość sumy kar jednostkowych podlegających łączeniu, czyli ponad górną granicę kary łącznej, wynikającą z dyspozycji art. 86 § 1 k.k. Doszło zatem do oczywistej i rażącej obrazy tego przepisu, która dodatkowo niewątpliwie miała istotny wpływ na treść zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Rejonowego w T., co implikuje konieczność jego uchylenia w zakresie rozstrzygnięcia o karze łącznej i przekazania sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania.

Powyższej konstatacji w niczym nie zmienia fakt, że skazany A. B. złożył na rozprawie, w trybie art. 387 § 1 k.p.k., wniosek o wymierzenie mu kary łącznej ograniczenia wolności w wymiarze 2 lat, a prokurator i pokrzywdzone temu wnioskowi się nie sprzeciwili. Sąd Rejonowy nie powinien był jednak przychylić się do tego wniosku, skoro sprzeczny był on z przepisem prawa materialnego. Skoro jednak tak postąpił, to w sposób oczywisty dopuścił się wskazanej w kasacji oczywistej i rażącej obrazy prawa. Mając przedłożony tego rodzaju wniosek Sąd Rejonowy winien był uzależnić jego ewentualną akceptację od zmiany, która uwzględniałaby obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa materialnego. Temu obowiązkowi orzekania zgodnie w obowiązującymi przepisami prawa Sąd Rejonowy w T. jednak nie sprostął. Na marginesie wskazać również należy, że o pewnego rodzaju niefrasobliwości tego Sądu świadczy także to, że z treści wyroku

nie sposób odczytać, jaka była rzeczywista podstawa prawna wymiaru kary za przestępstwo z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., skoro w punkcie drugim wyroku wskazano jedynie przepis art. 288 k.k., a który przecież ma kilka paragrafów.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.